

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 40/023-05; 035-04/08

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJCKIH IZVJEŠĆA
NA DAN 31.12.2007. GODINE**

PRORAČUN HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE

Sarajevo, rujan 2008. godina

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Hercegbosanske županije (u daljem tekstu Županija) i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima, za godinu koja je završila na dan 31. prosinca 2007. godine.
2. Menadžment Županije je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Odgovornost se odnosi na uspostavu sustava internih kontrola i usklađenosti poslovanja Županije sa važećim zakonskim i drugim propisima. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje temeljem provedene revizije.
3. Reviziju smo obavili, temeljem ovlaštenja danih Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija-INTOSAI ("Sl. novine FBiH", broj 06/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima.
4. Revizija je, na temelju uzoraka, ispitivala značajne transakcije, koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.
5. Po našem mišljenju konsolidirana finansijska izvješća, po svim bitnim pitanjima istinito i objektivno, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2007 godine, rezultate poslovanja i izvršenja Proračuna Hercegbosanske županije, za godinu koja se završava na taj dan i u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru, osim za sljedeće:
 - **Zakon o Izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za 2007.godinu nije poštovan u dijelu korištenja proračunskih sredstava za namjene i u visini određenoj u Posebnom dijelu Proračuna, koje se odnosi se na izdatke za jubilarne nagrade, telefonske i poštanske usluge i naknade u slučaju smrti i invaliditeta. Zakon nije poštovan ni u dijelu tekućih transfera koji su dijelom realizirani bez programa ili programa koji ne sadrže sve bitne elemente određene navedenim zakonom (točka 5.3.2.1 Izvješća);**
 - **Rekonstrukcije regionalnih cesta u iznosu od 1.485.141,00 KM realizirana je bez godišnjeg plana i programa rekonstrukcije, izgradnje i obnove regionalnih cesta, program utroška navedenih sredstava, provedene procedure izbora najpovoljnijeg dobavljača, što je suprotno odredbama Zakonu o cestama u FBiH, Zakonom o izvršenju proračuna za 2007. godinu i Zakona o javnim nabavkama BiH (točka 5.5. i 5.6, Izvješća);**
 - **Nije u potpunosti izvršen popis stanja imovine kod svih proračunskih korisnika na razini Županije, niti je izvršeno usuglašavanje stanja u knjigovodstvu sa stanjem utvrđenim popisom (točka 5.7 Izvješća).**

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.	UVOD	1
2.	CILJ I OBIM REVIZIJE.....	1
3.	REZIME.....	1
4.	OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU	3
5.	NALAZI.....	4
5.1	Sustav internih kontrola i nadzor nad upotrebom proračunskih sredstava	4
5.2	Proračun Županije za 2007. godinu	5
5.3	Izvršenje Proračuna Županije za 2007. godinu	5
5.3.1	Prihodi i primici Proračuna za 2007. godinu	5
5.3.2	Rashodi i izdaci Proračuna Županije za 2007. godinu.....	7
5.3.2.1	Tekući izdaci	8
5.4	Kapitalni transferi.....	11
5.5	Kapitalni izdaci.....	11
5.6	Javne nabavke	12
5.7	Popis imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2007. godine	12
5.8	Financijski rezultat.....	13
5.9	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja.....	13
5.10	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	14
5.11	Dugoročne obveze.....	15
6.	KOMENTAR	15

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE ZA 2007. GODINU

1. UVOD

Hercegbosanska županija (u daljem tekstu Županija) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine, čije su nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije BiH i Ustavom Hercegbosanske županije. Teritorij Županije obuhvaća područja od šest općina. Zakonodavnu vlast u Županije vrši Skupština Županije. Vlada Hercegbosanske županije je izvršni organ, koju čine premijer i ministri osam ministarstava. U ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih Ustavom, Vlada Županije donosi uredbe, odluke, rješenja i zaključke. Funkciju županijske uprave u Županiji vrše županijska ministarstva, županijske uprave i županijske ustanove sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu županijske uprave kojim je određen njihov djelokrug, rukovođenje kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje. Županijskim ministarstvom rukovodi ministar, a radom samostalne županijske uprave i županijske ustanove rukovodi ravnatelj. Sredstva za rad županijskih organa uprave, kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa, utvrđuju se Proračunom Županije. Županijski organi uprave i županijske ustanove mogu ostvarivati prihod u okviru svoje djelatnosti, kada je to određeno zakonom i isti se unosi u Proračun Županije.

Sjedište Vlade Županije je u Livnu, Stjepana II Kotromanića bb.

Na dan 31.12.2007. godine ukupan broje djelatnika koji su financirani iz Proračuna Županije iznosio je 1683, od čega se na MUP odnosi 483, na ustanove osnovnog i srednjeg obrazovanja 916 i pravosuđe 80, a razlika od 204 na ministarstva i uprave.

2. CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidirana finansijska izvješća Proračuna Hercegbosanske županije za 2007. godinu i usklađenost poslovanja ministarstava i drugih proračunskih korisnika u Županiji sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima izvješća

Cilj revizije finansijskog izvješća Proračuna Županije za 2007. godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih i pripadajućih računa korisnika županijskog proračuna, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna, kao i da se izvrši procjena da li su rukovoditelji primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sustav interne kontrole

Revizija je obavljena sukladno internim planskim dokumentima revizije, u periodu maj - lipanj 2008. godine.

S obzirom da je revizija obavljena ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Izvršenom revizijom Proračuna Županije za 2007.godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

Osigurati u svim segmentima poslovanja u potpunosti primjenu donesenih akata sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika kojim bi se osigurala potpuna primjena zakonskih propisa, kod izvršenja Proračuna i potrebno je da proračunski korisnici donesu Pravilnik o internim kontrolama i internim postupcima sa obvezujućim sadržajem sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava interne kontrole.

Proračunska sredstva tekuće pričuve koristiti sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za namjene i u visini određene proračunom.

Obračun i isplatu naknada uposlenim urediti internim aktima i procedurama i osigurati njihovu primjenu.

Potrebno je proračun donijeti u roku određenom sukladno Zakonu o proračunu u FBiH, Ministarstvo financija zahtjeve za dostavu prijedloga proračuna da dostavlja proračunskim korisnicima sukladno navedenom zakonu, da uz zahtjev dostavlja i Naputak sa jasnim instrukcijama za popunjavanje tabelarnih pregleda i obrazloženja.

Sukladno Zakonu o proračunu u FBiH potrebno je da Ministarstvo financija prati prikupljanje prihoda na jedinstveni račun riznice u cilju realizacije planiranih veličina. Sukladno istom Zakonu i proračunski korisnici koji zaključuju ugovore za prihode koji su u njihovoj nadležnosti treba da prate izvršenje ugovora.

Potrebno je da proračunski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode sukladno Uredbi o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, obavljanjem osnovne djelatnosti na tržištu, utvrde vlastite prihode Pravilnikom kao i način i rokove raspodjele.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna preraspodjelu ograničiti u zakonsku dozvoljenu visinu.

Sukladno Pravilniku o finansijskom izješču i godišnjem obračunu u FBiH sačinjavati mjesecna i tromjesečna finansijska izješča sa tekstualnim obrazloženjem izvršenja proračuna i iste dostavljati u propisanim rokovima nadležnom ministarstvu.

Sukladno Zakonu o riznici u FBiH, potrebno je izvršiti centralizaciju podataka potrebnih za obračun i isplatu plaća svih uposlenika korisnika proračuna i ocjenjivanje rada državnih službenika vršiti na način uređen Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u Federaciji BiH, koji bi se temeljili na rezultatima postignutim u realiziranju poslova predviđenih opisom radnog mjesta.

Potrebno je da se naknade Povjerenstvima temelje na osnovu izvršenog posla i izještaja o obavljenom poslu.

Sredstva proračuna koristiti sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije i troškove realizirati u do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.

Troškove mobilnih telefona svesti u okvire određene odlukom Vlade županije, a razlike iskazanih troškova većih od dozvoljene visine vršiti obustavom od plaće uposlenih.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije realizaciju tekućih potpora (transfera) temeljiti na programima koji treba da sadrže sve elemente za programe određene navedenim zakonom: naziv programa, svrhu programa, kriterije za raspodjelu visine sredstava, izvore sredstava, i naziv organizacije koja prima transfer.

Utrošak sredstva (potpore pojedincima) vršiti u planiranoj veličini i temeljem dokumentacije propisane Naputkom o načinu isplate novčanih primanja i načina vođenja evidencije korisnika prava civilne žrtve rata.

Sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije obveze preuzimati u okviru proračunom utvrđenih sredstava i iste evidentirati u obračunskom periodu u kojem su i nastale, kako bi se izbjegli slučajevi sudske sporova, sporova sa uvećanim troškovima temeljem sudske troškova i zateznih kamata (u konkretnom slučaju obveza uvećana za 124.661,74 KM).

Potrebno je sukladno Zakonu o cestama u FBiH sačiniti godišnji plan i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove regionalnih cesta.

Radi efikasnijeg načina korištenja javnih sredstava i osiguranja pravične konkurenčije među potencijalnim dobavljačima uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti, potrebno je nabavke vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Potrebno je da resorna ministarstva sačine i dostave instrukcije za popis, svojim nižim potrošačkim jedinicama, da imaju stvarnu ulogu koordinatora i da niže potrošačke jedinice izvrše izvanredan popis sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obveza i novčanih sredstava i izvrše usklađivanje knjigovodstvene evidencije sa evidencijom popisa.

Utvrđiti na koji se period odnose isknjižene obveza za zdravstveno osiguranje i preispitati opravdanost isknjižavanja istih i poduzeti odgovarajuće mјere.

Potraživanja temeljem akontacija za službeni put riješiti na način kako je uređeno Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji, izvršiti povrat neutemeljeno danih pozajmica uposlenicima u organima uprave i potraživanja temeljem pozajmica od 230.000,00 KM .

Sačiniti programe načina izmirenja iskazanih obveza i buduće obveze izmirivati sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Županije i sukladno Zakonu o porezima i Zakonu o doprinosima.

4. OSVRT NA PREPORUKE REVIZIJE ZA 2006.GODINU

Temeljem izvršene revizije Konsolidirani finansijskih izvješća Proračuna Županije za 2007. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama danim u Izvješću o obavljenoj reviziji za 2006. godinu, konstatirano je da nije postupljeno po slijedećim preporukama:

- Sustav internih kontrola nije uspostavljen sukladno Zakonu o proračunu u FBiH.
- Nadzor nad korištenjem prirodnih resursa nije uspostavljen kao i kontrola i naplata prihoda od koncesija.
- Program izmirenja obveza prema uposlenicima nije sačinjen.
- Razlika obračuna troškova mobilnih telefona iznad dozvoljene visine nije uplaćivana na Proračun.
- Angažiranje vanjskih suradnika nije riješeno na način uređen Pravilima Programima i Kolektivnim ugovorom osnovnog i srednjeg obrazovanja.
- Zakon o unutarnjem dugu Hercegbosanske Županije nije donesen.
- Subvencioniranje kamata nije uređeno programom.
- Potraživanja temeljem službenih putovanja nisu riješena.
- Povrat pozajmica nije izvršen.

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno

- obveze evidentirane sukladno Zakonu o proračunu i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije.
- popis imovine potraživanja i obveza.
- primjenu Zakona o budžetu u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna FBiH u dijelu korištenja proračunskih sredstava samo za namjene koje su određene proračunom.
- Nabavka roba i usluga u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
- Realizacija tekućih potpora temeljem donesenih programa.
- Korištenje tekuće pričuve sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije.

Preporuke po kojima je postupljeno su:

- podračuni otvoreni u okviru Jedinstvenog računa riznice za namjenska sredstva.

5. NALAZI

5.1 Sustav internih kontrola i nadzor nad upotrebom proračunskih sredstava

Revizijom smo izvršili ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta finansijskog upravljanja, jer nam je cilj bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su pouzdani podaci na kojima su bazirana finansijska izvješća izvršenja Proračuna Županije, da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima. Nismo se uvjerili da su svi proračunski korisnici uredili i sustav interne kontrole, koji osigurava uspostavljanje procedura koje se koriste za postizanje rezultata i pravovremenog informiranja i donošenja odgovarajućih odluka u cilju zaštite javnih sredstava. Nisu donijeli Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole donesenih od strane Federalnog ministarstva financija, kojim bi se trebalo precizirati da se sustav internih kontrola odvija istovremeno sa tekućim procesom rada, jer isti treba biti ugrađen u taj proces i treba da čini njegov sastavni dio kroz upravljačke, administrativne i računovodstvene kontrolne postupke, postupke procjene rizika, informiranja, komunikacije i nadgledanja.

Sagledavajući primjenu određenih donesenih procedura Stručnih službi Vlade županije, procedura popisa imovine, potraživanja, zaliha i obveza konstatirali smo da se nisu u potpunosti primjenjivale. Istim je uredeno da se popis vrši na kraju svake proračunske godine vodeći računa da se popis izvrši blagovremeno i kvalitetno, a rješenje o formiranju Povjerenstva za popis doneseno je neblagovremeno tj. 31.12. 2007. godine, jer je popis zahtijevao i određene pripremne radnje, ažuriranje poslovnih knjiga i evidencija u materijalnom i finansijskom knjigovodstvu, izradu vlastitog plana rada Povjerenstva za popis koji obuhvata sve radnje za vrijeme i poslije obavljanog popisa, što se je moglo odraziti na izvršavanje ili neblagovremeno izvršavanje popisa sa 31.12. 2007.godine kod proračunskih korisnika.

Da se računovodstvena kontrola vršila na razini proračunskih korisnika prije podnošenja zahtjeva Ministarstva financija za rezervaciju sredstava, nismo se uvjerili i pored uređene obveze Naputkom o izvršenju proračuna sa jedinstvenog računa riznice, osim formalne kontrole koju je za većinu proračunskih korisnika obavljao uposlenik Ministarstva financija, čiji opis poslova i zadatka ne obuhvata kontrolu proračunskih korisnika. Suštinska kontrola se nije vršila. Nije se provjeravalo da je usluga obavljena, odnosno da je roba isporučena sukladno narudžbi ili ugovoru, nije se provjeravalo da je postupak nabavke roba i usluga izvršen sukladno propisima koji uređuju ovu materiju. Posebno naglašavamo da je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva financija predviđeno (nepotpuno), radno mjesto županijskog internog revizora, sa ciljem provjere ispravnosti korištenja sredstava Proračuna i poduzimanja aktivnosti za oticanje uočenih nedostataka u poslovanju, uz obvezu davanja uputa u pogledu zakonitog i stručnog vođenja računovodstva Županije. Navedeno može imati za posljedicu povećanje rizika od nastanka greške i nemamensko korištenje javnih sredstava.

Osigurati u svim segmentima poslovanja u potpunosti primjenu donesenih akata sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika kojim bi se osigurala potpuna primjena zakonskih propisa, kod izvršenja Proračuna i potrebno je da proračunski korisnici donesu Pravilnik o internim kontrolama i internim postupcima sa obvezujućim sadržajem sukladno Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava interne kontrole.

Revizijom smo konstatirali da je iznos od 9.397,00 KM evidentiran kao potpora ne temelju rješenja Ministra MUP-a o odobravanju isplate finansijskih sredstava stradalom uposleniku MUP-a za otpлатu kreditne obveze prema banci. Sredstva nisu bila planirana Proračunom, a nije izvršena ni preraspodjela unutar pozicija MUP-a. Isplatu nije pratilo ni zahtjev, a s obzirom da je stvaranje obveza pravo korisnika Proračuna koje je ograničeno visinom raspoloživih sredstava u proračunu, obveza se nije mogla preuzeti, odnosno izvršiti realizacija navedenog iznosa.

Isplata fizičkom licu u iznosu od 6.000,00 KM evidentirana je okviru potpora za raseljene osobe Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi, po odluci Vlade županije iz tekuće pričuve, što nije sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije, jer ova isplata ne ukazuje da su ispunjeni uvjeti za korištenje tekuće pričuve, obzirom da nije nastupio hitan i nepredviđeni izdatak proračunskog korisnika ili povećan djelokrug poslova postojećeg proračunskog korisnika ili osnivan novi proračunski korisnik.

Proračunska sredstva tekuće pričuve koristiti sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije za namjene i u visini određene proračunom.

Na poziciji Skupštine Kantona u okviru troškova putovanja ličnim vozilom iskazan je iznos od 9.606,36 KM. Isplata je izvršena dužnosnicima koji nisu profesionalizirali svoju funkciju, temeljem izdanih putnih naloga tajnika Skupštine. Obračun je izvršen u visini od 25% cijene litre goriva po prijeđenom kilometru. Prema izjavi nadležnih u skupštini nisu uređena prava dužnosnika na razini Županije, niti je reguliran ovaj vid naknade. Na ova prava dužnosnika pozivaju se na primjenu Federalnog Zakona o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih funkcija. Međutim ovim Zakonom je uređeno da dužnosnici koji nisu profesionalizirali svoj rad nemaju pravo naknade ovih troškova, što dovodi u pitanje utemeljenost isplate ove vrste naknada, a ujedno i neopravданo povećanje troškova Skupštine kantona.

Konstatirali smo da sustav internih kontrola nije adekvatno uspostavljen ni kod tekućih i kapitalnih transfera, kod naknada za rad povjerenstava, pravdanja troškova mobilnih telefona, kao i kod planiranja izmirenja obveza za poreze i doprinose iz ranijih godina.

Obračun i isplatu naknada uposlenim urediti internim aktima i procedurama i osigurati njihovu primjenu.

5.2 Proračun Županije za 2007. godinu

Proračunom Županije za 2007. godinu planiran je kako slijedi:

R. br.	Opis	Proračun za 2007. godinu
1	2	3
I	Prihodi i financiranje (II+VI)	49.995.614,00
II	Prihodi i primici	47.695.614,00
III	Ukupno (izdaci + otplate primljenih zajmova)	49.995.614,00
IV	Izdaci	49.995.614,00
V	Deficit (IV-(II+III))	-
VI	Financiranje (1+2)	2.300.000,00
VII	Otplate primljenih zajmova	-
1.	Krediti od međunarodnih finansijskih institucija	2.100.000,00
2.	ESCROV – račun	200.000,00

Proračun Županije nije donesen u zakonskom roku, a za razdoblje od 01.01.2007.- 31.03.2007. godine, financiranje se temeljilo na odluci Skupštine Kantona o privremenom financiranju u iznosu od 9.500.000,00 KM. Pripremne radnje na izradi Proračuna nisu urađene u zakonskom roku, tako da je Naputak dostavljen tek u listopadu 2006. godine. Ministarstvo financija je Nacrt proračuna za 2007. godinu dostavilo Vladi Hercegbosanske županije sa znatnim zakašnjenjem 23.02.2007. godine, a Skupštini 23.03.2007. godine, iako je zakonski rok za donošenje Proračuna kraj prethodne godine za narednu godinu.

Potrebno je proračun donijeti u roku određenom sukladno Zakonu o proračunu u FBiH, Ministarstvo financija zahtjeve za dostavu prijedloga proračuna da dostavlja proračunskim korisnicima sukladno navedenom zakonu, da uz zahtjev dostavlja i Naputak sa jasnim instrukcijama za popunjavanje tabelarnih pregleda i obrazloženja.

5.3 Izvršenje Proračuna Županije za 2007. godinu

5.3.1 Prihodi i primici Proračuna za 2007. godinu

U konsolidiranim finansijskim izvješćima i Izvještaju o izvršenju proračuna za 2007. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje u 2007. godini, iskazani su u iznosu od 47.908.591,00 KM, što u odnosu na Plan iznosi 95,83%. Struktura iskazanih prihoda, primitaka i financiranja sa indeksom ostvarenja iskazana je u konsolidiranim finansijskim izvješćima daje se u narednoj tabeli:

Re. Broj.	Opis Proračun za 2007. godinu	Proračun za 2007. godi.	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index 5/3	Index 5/4
1	2	3	4	5	6	7
	Prihodi, primici, financiranje i višak prihoda iz 2006. godine (A+B)	49.995.614	37.515.234	47.908.591	95,83	127,70
	A. Prihodi i primici (od 1 do 4)	47.895.614	37.515.234	47.908.591	100,03	127,70
1.	Prihodi od poreza	37.150.000	30.918.555	40.624.899	109,35	131,39
1.1.	Porez na dobit pojedinaca i pod.	1.700.000	881.856	1.700.369	100,02	192,82
1.2.	Porez na plaću i radnu snagu	3.300.000	2.448.948	3.479.986	105,45	142,10
1.2.	Porez na imovinu	550.000	388.572	560.741	101,95	144,31
1.3.	Domaći porez na dobra i usluge	-	3.092.907	681.729	-	22,04
1.4.	Prihodi od indirektni poreza	31.500.000	24.031.360	34.118.070	108,31	141,97
1.5.	Ostali porezi	100.000	74.912	84.004	84,00	112,14
2	Neporezni prihodi	6.500.000	3.463.360	4.892.647	75,27	141,27
2.1.	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivni tečajni razlika	2.780.000	614.169	2.039.097	73,35	332,01
2.2.	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	3.520.000	2.730.678	2.591.794	73,63	94,91
2.3.	Novčane kazne	200.000	118.513	261.756	130,87	220,86
3.	Potpore grantovi	4.245.614	3.066.920	2.069.224	48,73	67,49
4.	Prihodi od carina i ostale uvozne pristojbe	-	66.399	321.821	-	484,68
	B. Financiranje (6)	2.100.000			-	-
6.	Dugoročni krediti i zajmovi	2.100.000			-	-

Porezni prihodi su u odnosu na Plan ostvareni za 9,35% više, a neporezni prihodi su ostvareni manje u odnosu na plan za 24,73%, i pokazuju tendenciju pada iz godine u godinu. Sve to govori o nerealnom planiranju neporeznih prihoda i bez adekvatne dokumentacije za to, kao i vršenje nadzora i praćenja naplate ovih prihoda.

Tekuće potpore nisu izvršene u planiranoj veličini, kao ni primici koji su u odnosu na Plan ostvareni sa 7,93% u apsolutnom iznosu iznose 182.500,00 KM sa Escrow računa. Planirani dugoročni zajmovi od 2.100.000,00 KM nisu ni realizirani. U strukturi neporeznih prihoda su i prihodi od eksplatacije prirodnih resursa koji su planirani u iznosu od 300.000,00 KM, a realizirani 47.168,00 KM, potvrđuje neznatnu naplatu ovih prihoda u odnosu na planirani iznos. Zaključeni ugovori o koncesiji (Ministarstvo gospodarstva i korisnici koncesija) uredili su način plaćanja i obvezu koncesionara da obveze izvršava po ostvarenim prihodima od eksplatacije prirodnog resursa i istim ugovorima je uređena obveza Ministarstva financija da vrši nadzor nad ispunjenjem obveza plaćanja naknade. Ugovorom nije reguliran praćenje ubiranja prihoda ostvarenih prodajom prirodnih resursa, i plaćanje po tom osnovu regulirano ugovorom, što bi trebala biti obveza Ministarstva gospodarstva, koji je i potpisnik ugovora. Realizacija prihoda od koncesija ne potvrđuje da se realizaciji zaključenih ugovora poklanjala odgovarajuća pozornost.

Također, prihodi od naknada i pristojbi i prihodi od pružanja javnih usluga u odnosu na planirane veličine potvrđuju neznatnu realizaciju posebno prihodi od vodni naknada (plan 105.000,00 KM realizacija 19.332,00 KM, prihodi po osnovu naknada za uporabu puta za vozila u saobraćaju plan 150.000,00 KM realizacija 12.677,00 KM), što ukazuje na nedovoljno, nepotpuno i pravovremeno prikupljanje prihoda na JRT. Na razini Županije, proračunski korisnici u svojim godišnjim izvješćima iskazali su ostvarenje vlastitih prihoda, a da nisu pravilnicima uredili vrstu vlastitih prihoda, način i rokove raspodjele koji bi potvrdili da su to vlastiti prihodi proračunskih korisnika ostvareni na tržištu obavljanjem osnovne djelatnosti. S obzirom da proračunski korisnici nisu vlastite prihode uredili na propisan način i da nisu planirali i izdatke koje će realizirati iz vlastitih prihoda isti su trebali postati javna sredstva sukladno Uredbi o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, obavljanjem osnovne djelatnosti na tržištu, utvrde vlastite prihode Pravilnikom kao i način i rokove raspodjele.

Sukladno Zakonu o proračunu u FBiH potrebno je da Ministarstvo financija prati prikupljanje prihoda na jedinstveni račun riznice u cilju realizacije planiranih veličina. Sukladno istom Zakonu i proračunski korisnici koji zaključuju ugovore za prihode koji su u njihovoj nadležnosti treba da prate izvršenje ugovora.

Potrebno je da proračunski korisnici koji ostvaruju vlastite prihode sukladno Uredbi o utvrđivanju vlastitih prihoda i načina i rokova raspodjele, obavljanjem osnovne djelatnosti na tržištu, utvrde vlastite prihode Pravilnikom kao i način i rokove raspodjele.

5.3.2 Rashodi i izdaci Proračuna Županije za 2007. godinu

U konsolidiranim finansijskim izvješćima i Izvještaju o izvršenju Proračuna Županije za 2007. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2007. godini iskazani su u iznosu od 43.691.843,00 KM, što je u odnosu na Proračun po odlukama o preraspodjeli rashoda od 49.826.783,00 KM manje za 6.134.940,00 KM ili 87,68 %. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 3.521.197,00 KM za 12,61%. Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidiranim finansijskim izvješćima prikazana je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Proračun 2007. godine	Izmjene i dopune Proračuna po odlukama o prestrukturiranju za 2007. godinu	Ostvareno u 2006. godini	Ostvareno u 2007. godini	Index (6/4)
1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO (A+B)		49.995.614,00	49.826.783,00	40.170.637,00	43.691.834,00	87,39
A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)		49.995.614,00	49.590.922,00	40.152.001,00	43.495.968,00	86,99
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+g)		46.017.389,00	46.154.500,00	35.835.577,00	41.157.987,00	86,79
a.) Plaće, naknade i doprinosi (od 1 do 3)		30.966.552,00	31.556.508,00	26.104.041,00	30.460.379,00	98,37
1. Bruto plaće		21.631.144,00	21.996.312,00	18.915.036,00	21.460.753,00	99,21
2. Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika		6.890.376,00	7.064.696,00	5.077.625,00	6.602.464,00	95,82
3. Doprinosi poslodavca		2.445.032,00	2.495.500,00	2.111.380,00	2.397.162,00	98,04
b.) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		5.246.837,00	5.427.670,00	4.274.014,00	4.556.864,00	86,85
4. Putni troškovi		244.679,00	242.700,00	137.011,00	163.987,00	67,02
5. Izdaci za energiju		554.791,00	539.993,00	451.994,00	464.698,00	83,76
6. Izdaci za komunalne usluge		487.971,00	619.510,00	468.149,00	562.832,00	90,85
7. Nabava materijala		625.926,00	680.567,00	285.135,00	513.179,00	81,99
8. Izdaci za usluge prijevoza i goriva		480.069,00	522.903,00	456.966,00	441.467,00	91,96
9. Unajmljivanje imovine i opreme		12.950,00	12.950,00	2.318,00	6.360,00	49,11
10. Izdaci za tekuće održavanje		937.969,00	954.831,00	278.205,00	788.420,00	84,06
11. Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa		112.350,00	113.719,00	49.531,00	65.193,00	58,03
12. Ugovorne usluge		1.790.133,00	1.740.497,00	2.144.705,00	1.550.728,00	86,63
c.) Ukupno tekući transferi (od 13 do 17)		8.744.000,00	8.075.652,00	5.457.522,00	5.361.665,00	61,32
13. Transferi drugim nivoima vlasti		2.225.000,00	1.994.340,00	1.984.846,00	1.166.634,00	52,43
14. Grantovi pojedincima		3.160.000,00	2.647.759,00	1.643.782,00	1.562.892,00	49,46
15. Grantovi neprofitnim organizacijama		309.000,00	384.500,00	784.933,00	340.900,00	88,66
16. Transfer javnim poduzećima		1.100.000,00	1.118.250,00	864.317,00	953.157,00	86,65
17. Ostali grantovi-povrat i drugo		1.950.000,00	1.930.803,00	179.644,00	1.338.082,00	68,62
d.) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 18 do 19)		75.000,00	85.370,00		38.204,00	50,94
18. Kamate na kredite primljene kroz Državu		75.000,00	75.000,00		27.944,00	37,26
19. Izdaci zaиноstrane kamate			10.370,00		10.260,00	
g.) Ukupno kapitalni grantovi (od 20 do 21)		985.000,00	1.009.300,00	227.780,00	740.875,00	75,22
20. Kapitalni grantovi drugim niv. vlade		285.000,00	289.300,00	202.580,00	25.387,00	8,91
21. Kapitalni grantovi pojedincima		700.000,00	720.000,00	25.200,00	715.488,00	99,37
II KAPITALNI IZDACI (e+f)		3.428.225,00	3.436.422,00	4.308.924,00	2.337.981,00	88,93
e.) Nabava stalnih sredstava (od 22 do 26)		3.428.225,00	3.406.422,00	4.081.144,00	2.307.981,00	67,75
22. Nabavka građevina		85.000,00	75.000,00	226.916,00	74.232,00	87,33
23. Nabavka opreme		815.850,00	585.659,00	188.115,00	264.803,00	32,46
24. Nabavka ostalih stalnih sredstava		12.500,00	12.500,00			
25. Nabavka sredstava u obliku prava		405.000,00	406.638,00	293.638,00	60.021,00	14,82
26. Rekonstrukcija i investiciono održava		2.109.875,00	2.326.625,00	3.372.475,00	1.908.925,00	90,48
f) pozajmljivanje i učešće u dionicama (od 25 do 26)		-	30.000,00	7.500,00	30.000,00	
27. Ostala domaća pozajmljivanja		-	30.000,00		30.000,00	
28. Učešće u dionicama priv.poduz.i zajedničkim ulag.				7.500,00		
III TEKUĆA REZERVA		550.000,00				
B. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA (29)			235.861,00	18.636,00	195.866,00	83,04
29. Otplate domaćeg pozajmljivanja			235.861,00	18.636,00	195.866,00	83,04

Učešće pojedinačnih rashoda i izdataka u ukupno iskazanim rashodima i izdacima je sljedeće: plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 69,71%; tekući potpore 12,27%; izdaci za

materijal i usluge 10,42%, nabavku stalnih sredstava 5,28% otplate primljenih kredita 0,44%; izdaci za kamate 0,09%.

U finansijskim izvješćima izvršenje Proračuna prikazano je, u odnosu na Proračun koji nije uravnotežen, da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke. Rashodi Proračuna prikazani su u odnosu na izmijenjeni Proračun odlukama o preraspodjeli proračunom odobrenih sredstava i temeljem tih odluka ukupni rashodi u odnosu na rashode iz Proračuna, usvojenog od Zakonodavnog tijela Županije manje je prikazan u finansijskim izvješćima za 404.692,00 KM. U tijeku 2007. godine nisu vršene izmjene i dopune Proračuna, a na prijedlog proračunskih korisnika i suglasnosti Ministarstva financija vršene su preraspodjele rashoda na način, da ukupan iznos odobrenog proračuna preraspoređen kod Ministarstva financija za 424.000,00 KM, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi za 862.000,00 KM, što je više od 10% zakonom dozvoljene visine od ukupno odobrenih rashoda proračunskog korisnika.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna preraspodjelu ograničiti u zakonsku dozvoljenu visinu.

Prezentirani su nam mjesечni i tromjesečni planovi izvršenja Proračuna proračunskih korisnika, ali na temelju istih nisu izrađivana mjesecna i kvartalna finansijska izvješća, koja bi potvrdila izvršenje Proračuna sukladno planovima, odnosno izvršenje proračuna sukladno odobrenom. Nije se sačinjavao ni tekstualni dio izvješća sa obrazloženjem strukture troškova, te objašnjenja izvršenja proračuna.

Sukladno Pravilniku o finansijskom izvješću i godišnjem obračunu u FBiH sačinjavati mjesecna i tromjesečna finansijska izvješća sa tekstualnim obrazloženjem izvršenja proračuna i iste dostavljati u propisanim rokovima nadležnom ministarstvu.

5.3.2.1 Tekući izdaci

Tekući izdaci su iskazani u iznosu od 41.157.987,00 KM. Strukturu navedenih troškova čine: izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih 28.063.217,00 KM, izdaci za doprinose 2.397.162,00 KM, materijal i usluge 4.556.864,00 KM, tekuće potpore 5.361.665,00 KM, kamate 38.204,00 KM i kapitalne potpore 740.875,00 KM.

Bruto plaće i naknade izvršene su u iznosu od 28.063.217,00 KM. Izdaci za bruto plaće i naknade odnose se na 1683 djelatnika uposlena u 2007. godini a koji se financiraju iz proračuna županije. Obračun i isplate plaća Ministarstva gospodarstva, Ministarstva financija, osnovnih i srednjih škola, nije uređena na način reguliran Zakonom o riznicama, odnosno u Riznicama nije izvršena centralizacija svih podataka potrebnih za obračun i isplatu plaća svih uposlenih korisnika proračuna (nije uspostavljen centraliziran sistem obračuna i isplate plaća). Kod obračuna i isplate plaća državnih službenika i namještenika navedenih korisnika utvrđeno je da ocjenjivanje rada državnih službenika nije u potpunosti izvršeno na način određen Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe u FBiH. Konstatirali smo da je ocjenjivanje izvršeno kod Ministarstva pravosuđa i uprave, bez propisanih obrazaca za ocjenjivanje, (nedostaje vrednovanje rada državnih službenika), izraženo u procentima zavisno od ispunjenja radnih ciljeva, što čini temelj za dodjeljivanje ocjene i visine uvećanja plaće. Uplata obračunatih poreza i doprinosa nije pratila isplatu plaća kako je regulirano Zakonom o doprinosima i ista se vršila sa zakašnjnjem od 3 do 7 dana.

Sukladno Zakonu o riznici u FBiH, potrebno je izvršiti centralizaciju svih podataka potrebnih za obračun i isplatu plaća svih uposlenika korisnika proračuna i ocjenjivanje rada državnih službenika vršiti na način ureden Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u Federaciji BiH, da se temelji na rezultatima postignutim u realiziranju poslova predviđenih opisom radnog mjesta.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 6.602.464,00 KM. U strukturi iskazanih troškova su i troškovi za naknade povjerenstvima 212.793,04 KM. Od ovih izdataka na troškove Ministarstva gospodarstva odnosi se 25.416,72 KM u kojim su sadržane i isplate povjerenstvu za provođene postupka koncesije. Povjerenstvo je formirano temeljem, rješenja Ministra sa uredenom mjesечnom novčanom isplatom u visini od 35% od prosječne neto plaće isplaćene na području Federacije, a za člana i za predsjednika uvećana 20%. bez obzira na količinu i veličinu izvršene obvezu.

Na poziciji naknada povjerenstvu Skupštine Kantona iskazan je iznos od 57.438,72 KM. U okviru ovih izdataka su i isplate naknada Nezavisnom odboru za izbor i reviziju uposlenika na određenim radnim

mjestima u MUP-a. Ovom odboru za siječanj 2007. godine isplaćena je naknada po 200,00 KM za 8 članova ukupno 1.600,00 KM i realiziranje je vršeno tijekom cijele godine. Uz isplatu naknada nisu prezentirani dokazi da je navedeni posao i izvršen.

Smatramo da je potrebno vršiti isplate, koje se utemeljene na rezultatima obavljenog posla, odnosno da naknadu treba vezati za izvršenje posla dokumentiranjem izvješća.

Potrebno je naknade Povjerenstvima temeljem izvršenog posla i izvještaja o obavljenom poslu u cilju smanjenja troškova.

Naknade u slučaju smrti i invaliditeta iskazani su u iznosu od 298.542,18 KM i u odnosu na Proračun više su iskazani za 90.320,00 KM. (Skupština županije, MUP- a, Ministarstvo znanosti prosvjete kulture i športa).

Jubilarne nagrade iskazane su u iznosu od 250.449,31 KM i u odnosu na planirana sredstva više su iskazana za 113.449,00 KM. Kod određenih korisnika nisu ni planirani troškovi za jubilarne nagrada, a realizacija izvršena (kod pravosuđa).

Sredstva proračuna koristiti sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije planirati sredstva za namjene i troškove realizirati u visini određenoj Proračunom.

Izdaci za komunalne usluge iskazani su od 562.831,00 KM. U okviru ovih izdataka su i izdaci za telefonske usluge u iznosu od 485.515,90 KM i u odnosu na plan više su iskazani za 93.371,00 KM. Dokumentacija kod Ministarstva gospodarstva, Stručnih službi Vlade županije potvrđuje da su troškovi mobilnih telefona izuzetno visoki naročito u Ministarstvu gospodarstva, gdje po jednom korisniku iznose i do 2.500,00 KM mjesečno. Nije se vršila uplata na blagajni proračunskog korisnika visine razlike od dozvoljene, niti se vršila obustava od plaće uposlenih. Naglasit ćemo da se Odluka Vlade županije, kada su u pitanju ograničenja i uplate razlike od dozvoljenog, nije poštovala ni kod ostalih proračunskih korisnika.

Troškove mobilnih telefona svesti u okvire određene odlukom Vlade županije, a razlike iskazanih troškova većih od dozvoljene visine vršiti obustavom od plaće uposlenih.

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 5.361.663,00 KM u ukupnim troškovima i izdacima učestvuju sa 12,27%;

Re.br.	Tekuće potpore	Ostvareno u 2006. g.	Proračun za 2007.g.	Proračun poslije preraspodjela	Ostvareno u 2007.g.	Odstupanje (6-5)	Index (6/5)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Skupština Žup. (pol. stranke)	100.000,00	102.500,00	102.500,00	86.500,00	-16.000,00	84,39
2.	Stručna služba Vlade	546.343,56	135.000,00	136.500,00	75.500,00	-61.000,00	55,31
3.	Ured predsjednika Vlade	3.000,00	-	2.000,00	2.000,00	0,00	100,00
4.	Služba za odnose sa javnoš.	-	-	25.000,00	25.000,00	0,00	100,00
5.	Ministarstvo unutarnjih posl.	-	0,00	9.397,00	9.397,00	0,00	100,00
6.	Ministarstvo financ. povrati	57.925,34	1.950.000,00	1.958.455,00	1.365.733,70	-592.721,30	69,74
7.	Minist. pravosuđa i uprave	159.918,70	1.500,00	1.500,00	0,00	-1.500,00	0,00
8.	Ministarstvo rada zdrav. skrbi i prognanih	1.740.653,43	2.810.000,00	2.327.210,00	1.779.981,61	-547.228,39	76,49
9.	Uprava za pitanja branitelja HVO-a	291.055,63	700.000,00	694.500,00	231.611,42	-462.888,58	33,35
10.	Ministarstvo gospodarstva	799.791,96	750.000,00	553.250,00	363.731,81	-189.518,19	65,74
11.	Ministarstvo znanosti pros. kulture i športa	954.808,00	1.080.000,00	1.037.000,00	412.756,20	-624.243,80	39,80
12.	Ministarstvo poljoprivrede. šumar. i vodoprivredu	634.524,92	950.000,00	942.000,00	726.925,43	-215.074,57	77,17
13.	Ministarstvo gradit.obnove prost.uređenja	169.500,00	170.000,00	170.000,00	167.399,00	-2.601,00	98,47
14.	Uprava za civilnu zaštitu	0,00	95.000,00	116.340,00	115.128,27	-1.211,73	98,96
Ukupno		5.457.522,00	8.744.000,00	8.075.652,00	5.361.665,00	-2.713.987,00	66,39

Transferi Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi iskazani su od 1.779.981,00 KM, a odnose se na potpore za zdravstvene institucije 467.500,00 KM, beneficije za socijalnu zaštitu 657.320,00 KM, potpore za raseljene osobe 179.712,00 KM.

Potpore zdravstvenim institucijama realizirane u navedenom iznosu u čijoj su strukturi i troškovi iz 2006. godine u iznosu od 150.000,00 KM, a koji se odnosi na dvije mjesecne tranše iz 2006. godine i realizirane su u korist Zavoda Zdravstvenog osiguranja za neizmirene obveze po Ugovoru o preuzimanju obveze uplate godišnje premije za obvezno zdravstveno osiguranje, za pokriće dijela troškova zdravstvene zaštite u iznosu od 30,00 KM po osobi što je za 30.000 osoba preuzeta obveza od 900.000,00 KM. Navedena obveza je regulirana Odlukom Vlade Županije o ukidanju participacije za aktivne osiguranike na području županije, što je u odnosu na Zakon o zdravstvenom osiguranju neutemeljeno, jer preuzeta obveza je regulirana obveznim zdravstvenim osiguranjem, kojim su obuhvaćene osobe u radnom odnosu i druge osobe koje vrše određene djelatnosti i ovo pravo se ostvaruje na teret fonda obveznog zdravstvenog osiguranja.

Odlukom Ministarstva zdravstva, rada, socijalne skrbi realizirana isplata od 45.000,00 KM za rekonstrukciju i dogradnju zgrade Doma zdravlja Livno, koja se temeljila na Odluci Vlade županije o dodijeljenim finansijskim sredstvima od 300.000,00 KM zdravstvenim ustanovama (Županijskoj bolnici 60.000,00 KM, Domu zdravlja Livno 45.000,00 KM, Ambulanta Bos. Grahovo 55.000,00 KM, Dom zdravlja Glamoč 30.000,00 KM, Zavod za javno zdravstvo 10.000,00 KM i dr,) za rekonstrukciju i modernizaciju zdravstvenih ustanova kako smo naveli, a koji su kriteriji za dodjelu navedenih iznosa sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije nisu bili određeni.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije realizaciju tekućih potpora temeljiti na programima koji treba da sadrže sve elemente za programe, i obveze evidentirati u obračunskom periodu kada je obveza i nastala, bez obzira kada će se izvršiti plaćanje. Sredstva za osiguranje prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja osiguravati sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju. uplatom doprinosa na način utvrđen ovim Zakonom.

Beneficije za socijalnu zaštitu od 657.320,00 KM realizirane su temeljem zahtjeva općinskih centara za socijalnu skrb korisnicima socijalne zaštite u mjesecnim tranšama. U okviru navedenog iznosa realizirane su i jednokratne pomoći, čija realiziranje je trebao pratiti Program utroška sredstava sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije. Prezentirani Program utroška iskaznih sredstava, ne sadrži sve elemente koje program treba da sadrži. Nisu određena novčana sredstva po vrste pomoći, iznosu sredstava, sredstva po korisniku i broj korisnika sa kojim resorno ministarstvo treba da raspolaže. Nije određen novčani iznos za jednokratne pomoći kao i kriteriji dodjele jednokratnih pomoći korisnicima.

Realizacija transfera za raseljene osobe u iznosu od 179.712,00 KM vršena je temeljem Odluke Ministarstva. Sa ove pozicije izvršena je isplata od 10.000,00 KM za adaptaciju zgrade Neuropsihijatrije i zgrade ZAP - a koje se koriste kao nužni smještaj prognanih i raseljenih osoba. Također, realizacija 2.000,00 KM temeljem odluke Ministarstva fizičkom licu. Odlukom nije predviđena namjena ovih sredstava. Iznos od 16.573,33 KM odnosi se na prvu ratu za izvedene radove na sanaciji krovista dvije zgrade u Drvaru koje se koriste kao nužni smještaj. Također, navodimo da Program Ministarstva i kod od ovog oblika potpore nije potpun u djelu sadržaja programa jer nisu određeni korisnici sredstava, iznosi sredstava po korisniku, kriteriji dodjele tih sredstava.

Ostale potpore pojedincima realizirane su u iznosu 301.736,02 KM i odnose se na isplatu naknada civilnim žrtvama rata u iznosima od 1.000,00 KM do 11.770,00 KM po pojedincu, bez dokumentacije koja bi potvrdila utemeljenost oštećenja korisnika civilne žrtve rata i točnost obračuna i isplate, kao i način isplate novčanih sredstava i vođenja evidencije korisnika prava. Realizacija navedenog iznosa evidentirana je na poziciji ostalih potpora pojedincima ustrojena odlukama o preraspodjeli sredstava proračunskog korisnika i u odnosu na preraspoređeni iznos od 262.392,00 KM više je utrošeno 39.344,00 KM.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije tekuće potpore realizirati temeljem programa koji treba da sadrže sve elemente određene navedenim zakonom, kao i kriterije dodjele sredstava i utrošak sredstva vršiti u planiranoj veličini i temeljem potpune propisane dokumentacije Naputka o načinu isplate novčanih primanja i načina vođenja evidencije korisnika prava civilne žrtve rata.

Transferi Ministarstva gospodarstva iskazani su u iznosu od 363.731,81 KM, a najveći dio se odnosi za podsticaj industrijskoj proizvodnji 226.231,84 KM. Dokumentacija vezana za podsticaj industrijskoj proizvodnji odnosi se subvencioniranje kamata (50% kamate na kamatnu stopu banke sa maksimalnom subvencijom do 5%) odobrenih kredita korisnicima sa područja Hercegbosanske županije temeljem

zaključenih dugoročnih kredita za razvoj malog gospodarstva na razini Hercegbosanske županije, koji su odobreni u različitim iznosima od 10.000,00 - 100.000,00 KM zavisno od zaključenih ugovora između korisnika kredita i banaka u čijim je obvezama i praćenje naplate danih kredita, temeljem realizacije programa razvoja malog gospodarstva u kreditnom potencijalu 4.000.000,00 KM. Vremensko kreditiranje je do 5 godina. Subvencije kamata čine iznos od 3.417,08 KM -25.908,88 KM, zavisno od visine odobrenog kredita. Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije uređeno je da se realizacija vrši temeljem programa koje donosi Vlada županije, a koji nije pratio iskaznu vrijednost.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije, realizacija transfera treba da se temelji na programima, koji treba da sadrži sve elemente programa određene navedenim zakonom, i to: naziv programa, svrhu programa, kriterije za raspodjelu, visinu sredstava, izvore sredstava, i naziv organizacije koja prima transfer.

Transferi Uprave za branitelje iskazani su od 231.611,42 KM u čijoj je strukturi najveći iznos se odnosi na transfer za vojne invalide, ranjene borce i porodice 214.611,42 KM. Iznos od 12.700,00 KM odnosi se na isplate jednokratnih pomoći u rasponu od 500,00 KM - 2.000,00 KM braniteljima i članovima njihove obitelji, koje su izvršene temeljem Odluka rukovoditelja Uprave za pitanja branitelja. Iznos od 25.000,00 KM isplaćen je na temelju odluka Uprave za pitanja branitelja, za udruge HVO-a na razini Hercegbosanske županije u iznosu od po 5.000,00 KM, po podnesenim zahtjevima za finansijskom pomoći. Također, iznos od 20.000,00 KM po odlukama Vlade županije za stambeno zbrinjavanje RVI nije izvršen sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije obzirom da je uvjetovan prethodnim sačinjanjem programa, koji nije pratio realizaciju.

Sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije temeljiti realizaciju na sačinjenim programima sa urešenim svim elementima iz programa.

5.4 Kapitalni transferi

Ovi izdaci iskazani su u iznosu od 740.875,00 KM, a odnose se na potpore pojedincima i neprofitnim organizacijama 715.488,00 KM, iskazani kod Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata i kapitalni potpore drugim razinama vlasti 25.387,00 KM. Realizacija iznosa od 715.488,00 KM potpora pojedincima i neprofitnim organizacijama izvršena temeljem sudske nagodbe Općinskog suda Livno po tužbi „Li – grad“ d.o.o. Livno protiv tuženika Hercegbosanske županije-Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata, radi plaćanja izvršenih radova na izgradnji stambeno-poslovnog objekta na lokaciji Centar II Livno ukupno 660.488,18 KM sa obračunatom razlikom poreza od 25.939,25 KM, zateznom kamatom od 2003. godine 88.722,49 KM, sudskim troškovima 10.000,00 KM te iznosa od 113.141,53 KM nedovršene građevinske radove po ugovoru tj ukupan iznos po svim osnovama 660.488,18 KM, koji je realiziran u (6) jednakih rata od 92.202,87 KM i rata od 107.270,00 KM. Također 55.000,00 KM odlukom Vlade županije realiziran temeljem stambenog zbrinjavanja stradalnika Domovinskog rata Hrvatskog vijeća odbrane sa obvezom Uprave da izvrši nadzor utroška sredstava za navedene namjene.

Sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanske županije obvezu preuzimati u okviru proračunskih sredstava, kako bi se izbjegli slučajevi sudske sporova, sporova sa uvećanim troškovima temeljem sudske sporove i zateznih kamata u konkretnom slučaju obveza uvećana za 124.661,74 KM.

5.5 Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci iskazani su u iznosu od 3.048.856,00 KM i odnose se na: rekonstrukcija i investiciono održavanje cesta 1.485.141,00 KM, planirana Proračunom nadležnog ministarstva i izvršena realizacija evidentirana u Financijskim izvješćima nadležnog ministarstva, zatim na rekonstrukciju i investiciono održavanje zgrada 201.597,00 KM, uredska oprema 160.213,00 KM, studije izvodljivosti projektne dokumentacije 60.021,00 KM i otplate domaćeg zaduživanja 195.866,00 KM.

Dokumentacija vezana za rekonstrukcije i investicionog održavanja cesta, koja se odnosi se na račun ispostavljen od izviđača radova „Livnoputovi“ d.o.o Livno u iznosu od 230.027,00 KM za rekonstrukciju

nogostupa u Drvaru, što je i evidentirano na poziciji rekonstrukcija i investicionog održanja cesta. Za izvršene radove resorno ministarstvo nije sačinilo Godišnji plan i program rekonstrukcije cesta, izgradnje i obnove regionalnih cesta sukladno Zakonu o cestama Federacije BiH, koji bi činio temelje za poduzimanje navedenih radnji, a istovremeno i izvršenih troškova.

Potrebno je sukladno Zakonu o cestama u FBiH sačiniti godišnji plan i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove regionalnih cesta.

5.6 Javne nabavke

Skupština Županije izvršila je nabavku lož ulja u vrijednosti od 25.120,00 KM. Nabavka je vršina od BGT d.o.o. kolo Tomislavgrad, za koju nije izvršen izbor dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, jer je nabavka nastavljena od dobavljača iz 2006. godine.

Odarbani ponuđač Bio“ d.o.o. Čitluk za isporuku policijskih cipela u vrijednosti 34.870,00 KM, sa kojim je zaključen Ugovor o kupoprodaji nije ispunjavao formalnopravne uvjete tražene obaveštenjem, odnosno nije priložio uvjerenje od indirektnog oporezivanja da nema neizmirenih obaveza i sa istim ugovorenim organom nije mogao zaključiti ugovorenim odnosom, odnosno prijava se nije mogla uzeti u razmatranje.

Za rekonstrukciju i investiciono održavanje cesta ukupno je utrošeno 1.485.141,00 KM. Ispostavljeni su računi za plaćanje od Livnopotovi“ d.o.o Livno na iznos od 230.027,00 KM, za rekonstrukciju nogostupa u Drvaru. Odabir ponuđača sukladno Zakonu o javnim nabavkama za izvođenje ovih radova nije provođen.

Radi efikasnijeg načina korištenja javnih sredstava i osiguranja pravične konkurenčije među potencijalnim dobavljačima uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti, potrebno je nabavke vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

5.7 Popis imovine, potraživanja i obveza na dan 31.12.2007. godine

Vrijednost stalnih sredstava iskazanih u Konsolidiranom godišnjem finansijskom izješću na dan 31.12.2007. godine iznosi 17.963.527,04 KM, nabavna vrijednost 26.447.108,00 KM, otpisana vrijednost 8.796.043,00 KM. Prezentirana dokumentacija Povjerenstva za popis imovine, potraživanja i obveza na razini Hercegbosanske županije, potvrđuje da su formirana pojedinačna povjerenstva, a da popisom nije obuhvaćena imovina niži potrošačkih jedinica Ministarstva pravosuda i uprave i Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa, odnosno popis nije adekvatno urađen, jer postoje neslaganja stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Pojedini proračunski korisnici su izvršili samo naturalni popis bez vrijednosnih pokazatelja, i/ili inventurnih brojeva, bez utvrđenih manjkova i viškova, tako da nije moguće izvršiti usklajivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem. Nisu utvrđeni ni uzroci neslaganja. Također, Elaborat o popisu ne sadrže ni izješća o popisu novčanih sredstava, potraživanja i obveza.

Elaboratom Centralnog povjerenstva nisu obuhvaćene niže potrošačke jedinice, te iz tog razloga Elaborat ne sadrži podatke svih proračunskih korisnika o stanju imovine, potraživanja i obveza na razini Županije.

Potrebno je da resorna ministarstva sačine i dostave instrukcije za popis, svojim nižim potrošačkim jedinicama, da imaju stvarnu ulogu koordinatora i da niže potrošačke jedinice izvrše izvanredan popis sredstava, sitnog inventara, potraživanja, obveza i novčanih sredstava i izvrše usklajivanje knjigovodstvene evidencije sa evidencijom popisa.

5.8 Financijski rezultat

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna po odlukama o prestrukuiranju za 2007. godinu	Ostvareno u 2006 godini	Ostvareno u 2007 godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
A. Prihodi, primici, financiranje		49.995.614,00	37.515.234,00	47.908.591,00	95,82
I Prihodi, primici i financiranje (1+2+3+4+5)		49.995.614,00	33.985.475,00	47.908.591,00	95,82
1. Prihodi od poreza		37.150.000,00	30.918.555,00	40.624.899,00	109,35
2. Neporezni prihodi		6.500.000,00	3.463.360,00	4.892.647,00	75,27
3. Primici od financiranja (krediti i zajmovi;)		2.100.000,00	-	-	
4. Tekući Grantovi		4.245.614,00	3.066.920,00	2.069.097,00	48,73
5. Prihodi od carina		-	66.399,00	321.821,00	
B Ukupno Rashodi i izdaci i otplate primjenih zajmova, kredita (1+3)		49.590.922,00	40.152.001,00	43.495.968,00	87,71
1. Tekući rashodi		45.145.200,00	35.835.577,00	40.417.112,00	89,52
2. Kapitalni izdaci		4.415.722,00	4.308.924,00	3.048.856,00	69,05
3. Ostale otplate (otplata kredita i zajmova)		30.000,00	7.500,00	30.000,00	100,00
C Višak ostvarenih prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke (A-B)		-	-	4.412.623,00	
D Višak rashoda nad prihodima (A-B)			2.647.903,00	-	

Prema prezentiranim konsolidiranim finansijskim izvješćima Proračuna za 2007. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine iskazan je 4.412.632,00 KM, a ukupni akumulirani višak rashoda nad prihodima iskazan je od 15.782.663,00 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu i stanje od 18.688.752,00 KM manje za 2.906.089,00 KM.

Izvršen je otpis obveza na temelju Odluke Vlade Županije o načinu izmirenja obračunatih, a neizmirenih obveza zdravstvenog osiguranja korisnika Proračuna Hercegbosanske županije koje se vode na kontima razgraničenja Glavne knjige riznice za sve proračunske korisnike i da se iste »otpisu zbog zastare». Prema izvješću Ministarstva financija ukupno je otpisano 2.720.856,45 KM doprinosa zdravstvenog osiguranja. Pored toga izvršeno je i isknjižavanje obveza unutar organa i organizacije 298.202,00 KM i obveza prema dobavljačima 6.961,23 KM. Temeljem druge Odluke Vlade od 16.07.2007. godine isknjižene su obveze za porez na obrazovanje i kulturu za korisnike Proračuna u ukupnom iznosu od 2.184.712,92 KM.

Obzirom da u Izvješću Ministarstva financija nije točno naveden vremenski period na koje se obveze odnose, niti je druga strana dala suglasnost za »otpis zbog zastare», a prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju zastara obveza ove vrste nastupa za pet godina ne računajući do kraja godinu u kojoj je dospjela obveza za plaćanje, isknjižavanje zdravstvenog osiguranja ne možemo potvrditi jer isto dovodi u pitanje realnost, točnost i istinitost finansijskih izvješća, kao i iskazivanje akumuliranog viška rashoda nad prihodima, obzirom da je ovakvim načinom knjiženja stvorene a neizmirene obveze iz ranijih godina prenesene izravno na višak rashoda nad prihodima.

Utvrđiti na koji se period odnose isknjižene obveza za zdravstveno osiguranje i preispitati opravdanost isknjižavanja istih i poduzeti odgovarajuće mјere.

5.9 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su od 278.675,00 KM, potraživanja od pravnih lica 191.545,73 KM i ostala potraživanja 87.129,37 KM.

Potraživanja od pravnih osoba MUP-a Hercegbosanske županije iskazana su od 97.696,56 KM, temeljem isporučenih usluga 83.156,36 KM i avansa 14.540,20 KM. Potraživanja za isporučene usluge,

odnose se na potraživanja za izvršene usluge pravnje sportskih klubova i ista treba poduzete adekvatne mjere i aktivnosti kako bi se ista naplatila.

Ostala potraživanja iskazana 87.129,37 KM u čijoj su strukturi i potraživanja za akontacije po službenom putu od 8.422,68 KM i ostala potraživanja 78.643,09 KM.

Sagledavajući poziciju ostalih potraživanja iskazanih kod proračunskih korisnika, konstatirali smo da se potraživanja odnose na potraživanjima od uposlenika za dane pozajmice u rasponu od 100,00 KM do 2.000,00 KM bez osnova za isplatu (rješenja, odluke). S obzirom da nije uređen način izmirenja danih pozajmica, kao i vrijeme njihovih povrata u izvješću o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2006. godinu, dana je preporuka da se okonča postupak neutemeljenog davanja pozajmica uposlenicima proračunskih korisnika, odnosno da se izvrši povrat, stanje sa 31.12. 2007. godine ne promijenjeno.

U strukturi ostalih potraživanja iskazana su i potraživanja temeljem akontacija za službena putovanja u iznosu od 8.422,68 KM. Potraživanja MUP-a su 5.690,40 KM i odnose se na potraživanja iz prethodne godine. Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji uređena je obveza prinudne naplate uzete neopravdane akontacije, koja se nije vršila, odnosno stanje u odnosu na prethodnu godinu ostalo je nepromijenjeno.

Ukupno iskazani kratkoročni plasmani na dan 31.12.2007. godine u iznosu od 303.963,91 KM odnose se na: Kredit dat uposleniku od 25.448,53 KM, depoziti kod banaka 48.515,38 KM i ostali plasmani 230.000,00 KM.

Krediti uposlenicima evidentirani su na osnovu zaključenih ugovora o kreditu iz 1996.godine, između Gimnazije u Tomislavgradu i zaposlenika gimnazije na ugovorenu vrijednost 30.000,00 KM za individualnu stambenu izgradnju sa rokom otplate od 20 godina. Od vremena zaključenja ugovora do 31.12.2007. godine ugovorena ukupna obveza od 30.000,00 KM smanjena je za svega 4.551,47 KM.

Ostali plasmani iskazani u iznosu od 230.000,00 KM: odnose se na date pozajmice po zaključenim ugovorima iz 2003.godine između Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata i poduzeća «Gifiks» d.o.o. Tomislavgrad, «Drvopromet» d.o.o. Tomislavgrad i poduzeća «Dolac» d.o.o. Tomislavgrad. i dane kratkoročne pozajmice tijekom 2007. godine, Odlukom Vlade županije 30.000,00 KM, poduzeću Livtex Livno na rok od 6 mjeseci.

Potraživanja temeljem akontacija za službeni put riješiti na način kako je uređeno Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima iz radnog odnosa službenika u Hercegbosanskoj županiji, izvršiti povrat neutemeljeno danoj pozajmici uposlenicima u organima uprave i potraživanja temeljem pozajmica od 230.000,00 KM .

5.10 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Na dan 31.12.2007. godine iskazane su od 19.777.371,00 KM i odnose se na obveze prema djelatnicima 12.620.001,00 KM, obveze prema dobavljačima 6.579.969,00 KM, finansijski obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 63.130,00 KM, kratkoročna razgraničenja 395.944,00 KM i obveze temeljem uzetih kratkoročnih kredita 118.226,00 KM. Obveze prema djelatnicima iskazane od 12.620.001,00 KM čine neizmirene obveze za poreze i doprinose u iznosu od 10.541.106,20 KM, ostale obveze prema djelatnicima 954.023,88 KM, obveze za neto plaće 994.525,88 KM, obveze prema drugim fizičkim osobama 111.254,62 KM.

Struktura neizmirenih obveza za poreze i doprinose čine porezi na plaću 1.514.241,34 KM, doprinos za mirovinsko 6.427.641,58 KM, doprinos za zdravstveno 1.319.163,48 KM.

5.11 Dugoročne obveze

Iskazana su od 1.079.594,00 KM evidentirane temeljem ugovora o leasingu sa Hipo Group Alpe Adria Leasing Sarajevo o nabavci motornih vozila za potrebe proračunskih korisnika, po odluci Skupštine županije o zaduživanju Županije od 1.500.000,00 KM u trajanju 5 godina za investicijske nabavke prijevozne opreme, metodom finansijskog leasinga. Smatramo da zaduživanje Županije doprinosi uvećanju ukupnog zaduženja Županije, obzirom na iskazane neizmirene obveze i na neuređen način izmirenja istih.

Sačiniti programe načina izmirenja iskazanih obveza i buduće obveze izmirivati sukladno Zakonu o proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna Županije i sukladno Zakonu o porezima i Zakonu o doprinosima.

6. KOMENTAR

Dio proračunskih korisnika se pismeno pojedinačno očitovali na Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća Proračuna Hercegbosanske županije za 2007. godinu. U očitovanjima dana su pojašnjena za pojedina nalaze i predviđena dodatna dokumentacija za: ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, nabavku lož ulja za MUP i dijelom za održavanje cesta što je i inkorporirano je u konačno izvješće.

**Direktor
Sektora za finansijsku reviziju
Proračuna Županije**
Mirsada Janjoš, dipl. oec.

**Vođa tima
Hajrija Imširović, revizor, dipl. iur**
**Član tima
Katica Lovrić, dipl. oec.**